

ET: CUBA, 1954

“Den englænder sammen med Ernestina,” sagde hun og så ned på den luksuøst udstyrede modtagelsessal. “Han minder mig om Dem, señor Hausner.”

Doña Marina kendte mig så godt som nogen på Cuba, formentlig bedre, idet vores bekendtskab byggede på noget stærkere end blot venskab. Doña Marina ejede det bedste og største bordel i Havana.

Englænderen var høj og skrutrygget med lyseblå øjne og bedemandsansigt. Han var iført en kortærmet, blå lærredsskjorte, grå bomuldsbukser og velpudsede, sorte sko. Jeg mente, at jeg havde set ham før, måske på Floridita Bar eller i lobbyen på National Hotel, men jeg kiggede knap nok på ham. Min opmærksomhed var snarere rettet mod den nye og næsten nøgne *chica*, som sad på skødet af englænderen og sugede på hans cigaret, mens han morede sig med at veje hendes enorme bryster i hænderne, som om han vurderede to grapefrugters modenhed.

“På hvilken måde?” spurgte jeg og kastede et kort blik på mig selv i det store spejl, der hang på væggen, og tænkte over, om der virkelig var andre lighedspunkter mellem os end vores værdsættelse af Ernestinas bryster og de store, mørke brystvorter, der prydede dem som mørke bjergtoppe.

Det ansigt, der kiggede tilbage på mit, var tungere end englænderens og havde lidt mere hår på toppen, men var ligesom hans i halvtredserne og krydsskraveret af livet. Måske mente doña Marina, at det var mere end blot livet, der var ætset ind i begges ansigter – et clairobscur af samvittighed og meddelagtighed, måske, som om ingen af os havde gjort, som vi burde, eller værre, som om vi begge levede med en skyldplaget hemmelighed.

"I har de samme øjne," sagde doña Marina.

"Nåh, De mener, at de er blå," sagde jeg vel vidende, at det sikkert slet ikke var det, hun mente.

"Nej, det er ikke det. Det er bare det, at De og señor Greene ser på folk på en bestemt måde. Som om I prøver at se ind i dem. Som en spiritist. Eller måske som en politimand. I har begge to meget søgende øjne, der ligesom kigger tværs igennem personen. Det er faktisk meget skræmmende."

Det var svært at forestille sig doña Marina blive skræmt af noget eller nogen. Hun var altid så afslappet som en leguan på en solstegt sten.

"Nå, señor Greene?" Det overraskede mig ikke det mindste, at doña Marina havde kaldt ham ved navn. Casa Marina var ikke et af den slags steder, hvor man følte behov for at bruge et falsk navn. Man skulle have anbefalinger bare for at komme inden for døren. "Måske er han politimand. Med fødder så store som hans ville det ikke undre mig spor."

"Han er forfatter."

"Hvad slags forfatter?"

"Romaner. Westerns, tror jeg. Han har fortalt mig, at han skriver under navnet Buck Dexter."

"Aldrig hørt om ham. Bor han på Cuba?"

"Nej, han bor i London. Men han besøger os altid, når han er i Havana."

"Så han rejser meget?"

"Ja. Åbenbart er han på vej til Haiti denne gang." Hun smilede. "De kan altså slet ikke se ligheden?"

"Nej, faktisk ikke," sagde jeg bestemt og blev glad, da hun åbenbart skiftede emne.

"Hvordan var det med Omara i dag?"

Jeg nikkede. "Godt."

"De kan lide hende?"

"Meget."

"Hun er fra Santiago," sagde doña Marina, som om det forklarede alt. "Alle mine bedste piger kommer fra Santiago. Det er de piger på Cuba, som ser mest afrikanske ud. Det kan mænd åbenbart lide."

“Jeg kan i hvert fald.”

“Jeg tror, det har noget at gøre med, at sorte kvinder til forskel fra hvide kvinder har et bækken, der er næsten lige så bredt som en mands. Et abeagtigt bækken. Og inden De spørger mig, hvordan jeg ved det, er det, fordi jeg oprindelig var sygeplejerske.”

Det overraskede mig ikke at høre. Doña Marina satte seksuel sundhed og hygiejne i højsædet, og staben i hendes hus på Malecón omfattede to sygeplejersker, som var uddannet til at tage sig af alt fra en dosis salve til en massiv blodprop. Jeg havde hørt sige, at man havde bedre chancer for at overleve et hjerteslag i Casa Marina end på Havana Universitets medicinske fakultet.

“Santiago er en ren smeltedigel,” fortsatte hun. “Jamaicanere, haitianere, dominikanere, bahamanere – det er Cubas mest caribiske by. Og den mest oprørske, selvfølgelig. Alle vores revolutioner starter i Santiago. Jeg tror, det er, fordi alle, som bor der, er i familie med hinanden på den ene eller den anden måde.”

Hun skruede en cigaret ind i et lille ravrør og tændte den med en flot Tallboy af sølv.

“Vidste De for eksempel, at Omara er i familie med den mand, der passer Deres båd i Santiago?”

Jeg begyndte at indse, at der var et formål med doña Marinas konversation, for det var ikke kun mister Greene, der skulle til Haiti, det var også mig, men min tur skulle bare være en hemmelighed.

“Nej, det vidste jeg ikke.” Jeg så på mit ur, men inden jeg kunne nå at undskylde, at jeg var nødt til at gå, havde doña Marina lodset mig ind i sine private gemakker og budt mig på en drink. Og da jeg tænkte, at det nok var bedst at høre på, hvad hun havde at sige, fordi hun havde nævnt min båd, svarede jeg, at jeg ville tage en *aniejo*.

Hun hentede en flaskelagret rom og skænkede mig et stort glas.

“Mister Greene er også meget glad for vores Havanarom,” sagde hun.

“Jeg tror hellere, De må komme til sagen nu,” sagde jeg. “Synes De ikke?”

Og det gjorde hun så.

Hvilket var grunden til, at der befandt sig en pige på passagersædet i min Chevy, da jeg en uges tid senere kørte mod sydvest ad Cubas centrale hovedvej til Santiago i den anden ende af øen. Det ironiske ved oplevelsen gik ikke hen over hovedet på mig. Ved at prøve at slippe for at blive afpresset af en betjent fra det hemmelige politi var det lykkedes mig at trænge mig selv op i en krog, hvor en bordelmutter, der var alt for kløgtig til at true mig åbenlyst, følte sig i stand til at bede om en tjeneste, som jeg nødvendig ville gøre hende: at tage en *chica* fra et af Havanas andre *casas* med på min "fisketur" til Haiti. Det var næsten sikkert, at doña Marina kendte løjtnant Quevedo og vidste, at han ville tage det meget ilde op, hvis jeg tog på nogen form for sejltur, men jeg tvivlede på, at hun vidste, at han havde truet med at lade mig deportere tilbage til Tyskland, hvor jeg var eftersøgt for mord, medmindre jeg gik med til at udspionere Meyer Lansky, gangsterbossen, som var min arbejdsgiver. Uanset hvad havde jeg ikke meget andet valg end at efterkomme hendes anmodning. Melba Marrero var eftersøgt af politiet i forbindelse med mordet på en politikaptajn fra niende distrikt, og der var venner af doña Maria, som ønskede Melba væk fra Cuba så hurtigt som muligt.

Melba Marrero var først i tyverne, selv om hun nødvendig ville have, at nogen skulle vide det. Jeg antager, at hun ville have folk til at tage hende seriøst, og det er muligt, at det var derfor, hun havde skudt kaptajn Balart. Men det er mere sandsynligt, at hun havde skudt ham, fordi hun havde forbindelse til Castros kommunistiske oprørere. Hun var kaffefarvet med et fint, drenget ansigt, en krigerisk hage og et stormvejsudtryk i øjnene. Hendes hår var klippet i italiensk stil – korte, taglagte lokker med et par tjavsede krøller rettet frem over panden. Hun var iført en hvid bluse, et par stramme, lysebrune bukser, et gyldenbrunt læderbælte og matchende handsker. Hun så ud, som om hun skulle ud at ride på en hest, der sikkert så frem til det.

"Hvorfor har du ikke købt en åben bil?" spurgte hun, da vi stadig havde et lille stykke vej til Santa Clara, hvor vi skulle gøre holdt første gang. "En åben bil er bedre på Cuba."

"Jeg bryder mig ikke om åbne biler. Folk kigger mere på en,

når man kører i en åben bil. Og jeg bryder mig ikke meget om at blive kigget på.”

“Fordi du er den generte type? Eller er du bare skyldig i noget?”

“Ingen af delene. Jeg værner bare om mit privatliv.”

“Har du en smøg?”

“Der ligger en pakke i handskerummet.”

Hun stak til låsen på lågen med en finger og lod den falde ned foran sig.

“Old Gold. Jeg bryder mig ikke om Old Gold.”

“Du bryder dig ikke om min bil. Du bryder dig ikke om mine cigaretter. Hvad bryder du dig om?”

“Det er lige meget.”

Jeg sendte hende et sideblik. Hendes mund så altid ud til at være på randen af en snerren, et indtryk som blev forstærket af de sunde, hvide tænder, den var fuld af. Hvor meget jeg end forsøgte, kunne jeg ikke forestille mig nogen røre ved hende uden at miste en finger. Hun sukkede og knugede hænderne, som hun stak ned mellem knæene.

“Hvad er så din historie, señor Hausner?”

“Jeg har ikke nogen.”

Hun trak på skuldrene. “Der er elleve hundrede kilometer til Santiago.”

“Prøv at læse en bog.” Jeg vidste, hun havde en med.

“Det gør jeg måske.” Hun åbnede sin håndtaske og tog et par briller og en bog frem og satte sig til at læse.

Efter et stykke tid fik jeg lejlighed til at snige mig til at kigge på titlen. Hun læste *Hvordan stålet hærdedes* af Nikolai Ostrovsky. Jeg prøvede på at lade være med at smile, men det gik ikke.

“Hvad er morsomt?”

Jeg nikkede mod bogen i hendes skød. “Det havde jeg ikke troet.”

“Den handler om en, der deltog i den russiske revolution.”

“Det tænkte jeg nok.”

“Og hvad tror du så på?”

“Ikke særlig meget.”

“Det hjælper ikke nogen.”

“Som om det betød noget.”

“Gør det ikke det?”

“Efter min mening slår et parti for dem, der ikke har ret meget, til hver en tid et parti, der går ind for næstekærlighed. Folket og proletariatet behøver ikke hjælp fra nogen. Bestemt ikke fra dig og mig.”

“Det tror jeg ikke på.”

“Jeg er sikker på det. Men det er sjovt, ikke? At vi begge to stikker af til Haiti på denne måde. Du fordi du tror på noget, og jeg fordi jeg slet ikke tror på noget.”

“Først var det ikke ret meget, du troede på. Nu er det slet ingenting. Marx og Engels havde ret. Bourgeoisiet skaber sine egne kirkegårdsgravere.”

Jeg lo.

“Nå, noget har vi da fået slået fast,” sagde hun. “At du vitterlig flygter.”

“Ja. Det er mit livs historie. Hvis du virkelig er interesseret, er det den samme historie som altid. Den Flyvende Hollænder. Den Evige Jøde. Der har altid været lidt rejseri med i spillet på den ene eller den anden måde. Jeg troede, jeg var i sikkerhed her på Cuba.”

“Ingen er i sikkerhed på Cuba,” sagde hun. “Ikke længere.”

“Jeg *var* i sikkerhed,” sagde jeg og ignorerede hende. “Indtil jeg prøvede at spille helt. Jeg glemte bare en ting. Jeg er ikke gjort af det stof, helte laves af. Det har jeg aldrig været. Desuden ønsker verden ikke helte. De er gået af mode ligesom sidste års kjolelængde. Det, der nu er brug for, er frihedskæmpere og meddelere. Men jeg er for gammel til det første og for samvittighedsfuld til det andet.”

“Hvad skete der?”

“En utiltalende løjtnant fra den militære efterretningstjeneste ville gøre mig til sin spion, men der var noget ved det, jeg ikke brød mig om.”

“Så gør du det rigtige,” sagde Melba. “Der er ikke noget vanærende i at ville undgå at være politispion.”

“Du får det næsten til at lyde, som om jeg gør noget ædelt. Sådan er det slet ikke.”

“Hvordan er det så?”

“Jeg vil ikke være i lommen på nogen. Det fik jeg nok af under krigen. Jeg foretrækker at være min egen herre. Men det er kun en del af grunden. Spionage er farlig. Den er særlig farlig, når der er en god chance for at blive fanget. Men det ved du sikkert i forvejen.”

“Hvad har Marina fortalt dig om mig?”

“Alt, hvad hun behøvede. Jeg holdt nærmest op med at høre efter, da hun sagde, at du havde skudt en betjent. Det får stort set tæppet til at gå ned for filmen. Min film, i hvert fald.”

“Du taler, som om du ikke bifalder det.”

“Betjente er ligesom alle andre,” sagde jeg. Nogle er gode, andre er onde. Jeg har selv været betjent engang. For længe siden.”

“Jeg gjorde det for revolutionens skyld,” sagde hun.

“Jeg regnede ikke med, at du gjorde det for en kokosnød.”

“Han var et svin, og han havde fortjent det, og jeg gjorde det for –”

“Ja, for revolutionens skyld, jeg ved det.”

“Synes du ikke, at Cuba trænger til en revolution?”

“Jeg vil ikke nægte, at tingene kunne være bedre. Men alle revolutioner afgiver en del røg, inden de bliver til aske. Jeres bliver ligesom alle de andre, der er gået forud. Det vil jeg garantere for.”

Melba rystede på sit kønne hoved, men nu var jeg varmet op, så jeg fortsatte. “For når nogen taler om at bygge et bedre samfund, kan du roligt regne med, at han har tænkt sig at bruge et par stønger dynamit.”

Derefter blev hun tavs, og det samme gjorde jeg.

Vi gjorde et længere ophold i Santa Clara små tre hundrede kilometer øst for Havana. Det var en malerisk, upåfaldende lille by med en central park omgivet af mange gamle ejendomme og hoteller. Melba gik en tur for sig selv. Jeg satte mig uden for Central Hotel og spiste frokost alene, hvilket passede mig fint. Da hun dukkede op igen, kørte vi videre.

Først på aftenen nåede vi Camagüey, som var fuld af tre-kantede huse og store lerpotter fyldt med blomster. Jeg vidste

ikke hvorfor, og det faldt mig ikke ind at spørge. Parallelt med hovedvejen kørte et godstog i den modsatte retning, lastet med tømmer fra egnens mange skove.

“Vi standser her,” meddelte jeg.

“Det ville da være bedre at fortsætte.”

“Kan du køre?”

“Nej.”

“Det kan jeg heller ikke. Ikke mere. Jeg er udmattet. Der er over tre hundrede kilometer mere til Santiago, og hvis vi ikke standser, vågner vi begge to op i lighuset.”

I nærheden af et bryggeri – et af de få på øen – passerede vi en politibil, hvilket igen fik mig til at tænke på Melba og den forbrydelse, hun havde begået.

“Hvis du har skudt en betjent, må de være meget opsat på at få fat i dig,” sagde jeg.

“Meget. De sprængte en bombe i det *casa*, hvor jeg arbejdede. Flere af de andre piger blev dræbt eller alvorligt såret.”

“Og det er grunden til, at doña Marina gik med til at hjælpe dig ud af Havana?” Jeg nikkede. “Ja. Nu giver det mening. Når et *casa* bliver bombsprængt, er det slemt for dem alle. Derfor er det sikrest, hvis vi deler et værelse. Jeg siger, du er min kone. På den måde behøver du ikke vise dit identitetskort.”

“Hør her, señor Hausner. Jeg er taknemmelig for, at du tager mig med til Haiti. Men der er én ting, du skal vide. Jeg meldte mig frivilligt til at spille rollen som *chica* udelukkende for at komme ind på livet af kaptajn Balart.”

“Ja, den sag har jeg tænkt over.”

“Jeg gjorde det for –”

“For revolutionens skyld. Jeg ved det. Men Melba, din dyd, hvis der er noget tilbage af den, er ikke i fare sammen med mig. Som sagt er jeg træt. Jeg kunne sove på et lejrball. Men jeg tager til takke med en stol eller en sofa, og du kan få sengen.”

Hun nikkede. “Tak, señor.”

“Og hold op med at kalde mig det. Jeg hedder Carlos. Kald mig det. Jeg skal forestille at være din mand, ikke?”

Vi tjekkede ind på Gran Hotel midt i byen og gik op på værelset. Jeg kravlede straks i seng, hvilket vil sige, at jeg lagde mig

på gulvet. I sommeren 1941 var nogle af de gulve, jeg sov på i Rusland, de mest behagelige, jeg havde oplevet. Dette her var ikke lige så behageligt. På den anden side var jeg ikke nær så udmattet, som jeg havde været dengang. Omkring klokken to om natten vågnede jeg og opdagede, at hun lå på knæ ved siden af mig med et tæppe om sig.

“Hvad er der?” Jeg satte mig op og stønnede af smerte.

“Jeg er så bange,” sagde hun.

“Hvad er du bange for?”

“Du ved, hvad de vil gøre ved mig, hvis de finder mig.”

“Politiet?”

Hendes nik blev til en skælven.

“Så hvad skal jeg gøre for dig? Fortælle dig en godnathistorie? Hør nu, Melba, i morgen kører jeg dig til Santiago, og vi går om bord i min båd, og i morgen aften er du i sikkerhed på Haiti, ikke? Men lige nu prøver jeg på at sove. Madrassen er bare lidt for blød for mig. Så hvis du ikke har noget imod det.”

“Underligt nok har jeg ikke noget imod det,” sagde hun. “Sengen er ret behagelig. Og der er plads til to.”

Det var der i hvert fald. Sengen var så stor som et mindre landbrug med én ged. Jeg var ret sikker på det med geden på grund af måden, hun tog min hånd og førte mig hen til sengen på. Der var noget erotisk og forførerisk ved det, eller også var det bare fordi, hun havde ladet tæppet ligge på gulvet. Det var selvfølgelig en varm nat, men det generede mig ikke. Jeg tænker som regel bedst, når jeg er så nøgen, som hun var. Jeg forsøgte at forestille mig selv sovende i den seng, men det lod sig ikke gøre, for nu havde jeg set, hvad hun udstillede i vinduet, og jeg var stort set klar til at trykke næsen mod ruden for bedre at kunne se. Det var ikke, fordi hun ville have mig. Jeg kan aldrig finde ud af, hvorfor en kvinde i det hele taget vil have en mand – ikke når kvinder nu ser ud, som de gør. Det var bare, fordi hun var ung og bange og ensom og ville have nogen – hvem som helst havde sikkert været i orden – til at holde om hende og få hende til at tro, at verden interesserede sig for hende. Sådan har jeg det også selv nogle gange: Man bliver født alene, og man dør alene, og resten af tiden er man ensom.

Da vi nåede Santiago næste dag, havde hendes hoveds mørke orkide hvilet mod min skulder de sidste halvandet hundrede kilometer. Vi lignede et hvilket som helst andet kærestepar, hvor den ene part tilfældigvis er mere end dobbelt så gammel som den anden, som tilfældigvis også er morder. Det er måske lidt unfair. Melba var ikke den eneste af os, som havde trykket på en aftrækker. Jeg havde selv nogen erfaring med mord. Ganske meget erfaring, hvis det skal være helt rigtigt, men det havde jeg ikke lyst til at fortælle hende om. Jeg forsøgte at holde tankerne ved det, der lå forude. Nogle gange forekommer fremtiden lidt mørk og skræmmende, men fortiden er endnu værre. Ikke mindst min fortid. Men det var den meget nutidige fare, som Santiagos politi udgjorde, jeg var bekymret for. De havde et ry for brutalitet, som formentlig var velfortjent, og som let kunne forklares ved det sandfærdige i doña Marinas bemærkning om, at alle Cubas revolutioner startede i Santiago.

Det var umuligt at forestille sig, at ret meget andet startede her. En start forudsætter aktivitet, bevægelse eller ligefrem arbejde, og der var ikke mange tegn på nogen af disse anstrengende substantiver på Santiagos søvnige gader. Stiger stod ubrugte og ensomme, trillebørene stod ubemandede, heste sparkede hælene i jorden, både vuggede på bølgerne i havnen, og fiskenet lå og tørrede i solen. Nærmest de eneste, som lod til at arbejde, hvis man da kunne kalde det arbejde, var panserne. De holdt parkeret i skyggen af byens pastelfarvede bygninger og røg cigaretter og ventede på, at tingene skulle køle ned eller hedes op, alt efter hvordan man så på det. Måske var det for varmt og solrigt til ballade. Himlen var for blå, og bilerne var for blanke, havet mindede for meget om glas, og bananpalmernes blade var for skinnende, statuerne var for hvide og skyggerne for korte. Selv kokosnødderne havde solbriller på.

Efter at være drejet forkert et par gange fik jeg øje på kuldepotet i Cincoreales, som var et kendemærke, når man skulle finde vej rundt i den slumby af bådeværfter, kraner, moler, pontoner, tørdokker og slæbesteder, der betjente flotillen af både i Santiagobugten. Jeg kørte bilen ned ad en stejl, brolagt bakke og hen ad en smal gade. Luftledninger til sporvogne, som ikke

længere kørte, hang over vores hoveder som rigningen på en skonnert, der for længst var sejlet sin vej uden den. Jeg kørte op på fortovet foran en åbentstående port og kiggede ind i et bådeværft.

En skægget, vejrbidt mand iført shorts og sandaler manøvrede en båd, som hang ned fra en ældgammelt udseende kran. Jeg brød mig ikke om det, da båden slog mod havnekajen og derpå ramte vandet som et stykke sæbe. Men på den anden side var det ikke min båd.

Vi stod ud af Chevyen. Jeg tog Melbas kuffert op af bagagerummet og bar den ind på værftet, idet jeg forsigtigt banede mig vej uden om malerbøtter, spande, tovværk, vandslanger, bjælker, gamle dæk og olietønder. Kontoret i det lille træskur bagest var ikke mindre rodet end resten. Mendy havde ikke udsigt til at få tildelt en medalje for god husholdning foreløbig, men han kendte til både, og da jeg ikke kendte ret meget til dem, var det sikkert godt det samme.

Engang for længe siden havde Mendy været hvid. Men et helt liv på og ved havet havde fået den del af hans ansigt, som ikke var dækket af et salt-og-peber-farvet fuldskæg, til at antage samme farve og struktur som en gammel baseballhandske. Han hørte hjemme i en hængekøje på et sørøverskib med kurs mod Hispaniola, med en merskumspibe i den ene hånd og en flaske rom i den anden. Han gjorde sig færdig med det, han var i gang med, og lod ikke til at opdage mig, før kranen var af vejen, og selv da sagde han ikke andet end: "Señor Hausner."

Jeg nikkede tilbage. "Mendy."

Han hentede en halvørget cigar op af brystlommen på sin nussede skjorte og stak den ind et sted mellem overskægget og fippen og brugte de næste par minutter, mens vi talte sammen, på at klappe sig på lommerne for at finde ild.

"Mendy, dette er señorita Otero. Hun skal ud at sejle med mig. Jeg har fortalt hende, at det bare var en sølle fiskerbåd, men hun og hendes kuffert lader til at lide af den fejløpfattelse, at vi skal om bord på *Queen Mary*."

Mendys blik flakkede frem og tilbage mellem Melba og mig, som om han var tilskuere til en bordtennismatch. Så smilede

han til hende og sagde: "Men det har señorita fuldkommen ret i, señor Hausner. Den vigtigste regel under en sørejse er at være forberedt på absolutt alt."

"Tak," sagde Melba. "Det var også det, jeg sagde."

Mendy kiggede på mig og rystede på hovedet. "Tydeligvis forstår De Dem ikke på kvinder, señor," sagde han.

"Lige så meget som jeg forstår mig på både," sagde jeg.

Mendy kluklo. "For Deres egen skyld håber jeg, det er lidt mere end det."

Han førte an ud af bådeværftet og ned til den L-formede pontonbro, hvor en motorbåd af træ lå fortøjet. Vi gik om bord og satte os. Mendy rykkede en motor til live og styrede os så ud i bugten. Fem minutter efter lagde han til ved en femogtredivede fods sportsfiskerbåd af træ.

La Guajaba var slank med bred agterstavn, styrehus og tre kahytter. Den havde to Chrysler-motorer, som hver leverede omkring halvfems hestekræfter, hvilket gav båden en tophastighed på cirka ni knob. Og det var mere eller mindre, hvad jeg vidste om den, ud over hvor jeg opbevarede cognacen og glassene. Jeg havde vundet båden i et spil backgammon af en amerikaner, som ejede Bimini Bar på Obispo Street. Med fuld tank havde *La Guajaba* en rækkevidde på cirka fem hundrede sømil, og der var mindre end halvt så langt til Port-au-Prince. Jeg havde brugt båden omkring tre gange på lige så mange år, og hvad jeg ikke vidste om både, ville have fyldt adskillige skibsbøger, formentlig dem alle. Men jeg forstod at bruge et kompas, og jeg regnede med, at jeg ikke skulle gøre andet end at vende stævnen mod øst og derpå i overensstemmelse med Thor Heyerdahls navigationsprincipper fortsætte ret frem, indtil vi ramte et eller andet. Jeg kunne ikke se, hvordan det, vi ramte, kunne være andet end Hispaniola. Der var trods alt femoghalvfjerds tusind kvadratkilometer at sigte efter.

Jeg rakte Mendy en nævefuld kontanter og mine bilnøgler og gik så om bord. Jeg havde tænkt over, om jeg skulle nævne Omara, og at det nok havde været bedre for mig, hvis han havde holdt munden lukket, men der virkede ikke til at være meget mening i det. Det ville have risikeret at vække noget af den

brutale oprigtighed, som cubanerne med rette er kendt for, og han ville utvivlsomt have fortalt mig, at jeg bare var endnu en gringo med for mange penge, som ikke fortjente den båd, jeg ejede, hvilket også ville have været sandt. Hvis man gør sig til sukker, æder myrerne en.

Så snart vi havde lagt fra, gik Melba under dæk og skiftede til en todelt badedragt med leopardmønster, som ville have fået en makrel til at pifte. Det er det gode ved både og varmt vejr. De bringer det bedste frem i folk. Under Morro-borgens fæstningsværker på toppen af et halvfjerds meter højt forbjerg er havneindsejlingen næsten lige så bred. En lang, forfalden stentrappe, hugget ud i klippen, fører fra bredden op til borgen, og jeg var lige ved at få båden til at prøve at komme op ad den. Halvfjerds meter åbent vand, og alligevel lykkedes det mig næsten at sejle os ind i klipperne. Så længe jeg kiggede på Melba, så det ikke godt ud med vores chancer for at finde Haiti.

“Jeg ville ønske, du tog noget tøj på,” sagde jeg.

“Synes du ikke om min bikini?”

“Jeg synes vældig godt om den. Men der er en god grund til, at Columbus ikke havde kvinder med om bord på *Santa Maria*. Når de er i bikini, påvirker de skibets navigationsevner. Med dig i nærheden havde de sikkert opdaget Tasmanien.”

Hun tændte en cigaret og ignorerede mig, og jeg gjorde mit bedste for at ignorere hende til gengæld. Jeg tjekkede omdrejningstælleren, oliestanden, amperemeteret og motortemperaturen. Så kiggede jeg ud ad styrehusets vindue. Smith Key, en lille ø som engang havde tilhørt briterne, lå foran os. Den var hjemsted for mange af Santiagos fiskere og lodser, og dens huse med de røde tegltage og ruinen af det lille kapel fik den til at se meget malerisk ud. Men det var ikke meget i forhold til scenariet inde i Melbas bikinitrusser.

Havet var roligt, indtil vi nåede havneudløbet, hvor vandet begyndte at røre lidt på sig. Jeg skubbede gashåndtaget frem og holdt båden på en støt sydvestlig kurs, indtil Santiago ikke længere var i sigte. Bag os åbnede bådens kølvand et langt, hvidt ar i havoverfladen på op mod hundrede meters længde. Melba sad i fiskerstolen og hylede af fryd, da vi satte farten op.

“Er det ikke utroligt?” sagde hun. “Jeg bor på en ø, og jeg har aldrig før været på en båd.”

“Jeg glæder mig, til vi forlader skuden,” sagde jeg og hentede en flaske rom i korrumbet.

Efter tre-fire timer blev det mørkt, og jeg kunne se lysene på den amerikanske flådebase i Guantanamo blinke på styrbords side. Det var som at se på de gamle stjerner i en nærliggende galakse, og det var på samme tid et kig ind i en fremtid, hvor amerikansk demokrati regerede verden med en Colt i den ene hånd og en stang tyggegummi i den anden. Et sted i det tropiske mørke på yankeernes kyst var tusinder af mænd i hvide uniformer i gang med de meningsløse rutiner i deres oceangående imperiums tjeneste. Som reaktion på nye fjenders og nye sejres bydende nødvendighed sad de inde i deres flydende, dødbringende stålbyer og drak Coca-Cola og røg Lucky Strikes og gjorde sig klar til at befri resten af verden for dens urimelige ønske om at være anderledes. For amerikanerne og ikke tyskerne var nu herrefolket, og Onkel Sam havde afløst Hitler og Stalin som ansigtet på det nye imperium.

Melba så min læbe vrænge og måtte have læst mine tanker. “Jeg hader dem,” sagde hun.

“Hvem? *Los yanquis?*”

“Hvem ellers? Vore gode naboer har altid ønsket sig at gøre vores ø til en af deres Forenede Stater. Og var det ikke for dem, ville Batista aldrig have beholdt magten.”

Jeg kunne ikke modsige hende. Især ikke nu, hvor vi havde tilbragt natten sammen. Især ikke nu, hvor jeg havde tænkt mig at gøre det samme igen, så snart vi var installeret på et godt hotel. Jeg havde hørt, at Le Refuge på feriestedet Kenscoff ti kilometer uden for Port-au-Prince kunne være lige det sted, jeg ledte efter. Kenscoff ligger tretten hundrede meter over havets overflade, og klimaet dér er fint året rundt. Hvilket var næsten lige så længe, som jeg havde tænkt mig at blive der. Selvfølgelig havde Haiti sine problemer ligesom Cuba, men de var ikke mine problemer, så hvad kom det mig ved? Jeg havde andre ting at bekymre mig om, som for eksempel hvad jeg skulle gøre, når mit argentinske pas udløb. Og nu var der problemet med at sejle en lille båd sik-

kert gennem Windwardpassagen. Jeg skulle nok ikke have drukket, men selv med *La Guajabas* lanterner var der noget ved at sejle en båd over havet i mørke, som gik mig på. Og med frygten for at løbe på noget – et rev eller måske en hval – vidste jeg, at jeg ikke ville kunne slappe af, før det var lyst igen. Og til den tid håbede jeg, at vi ville være halvvejs til Hispaniola.

Og så var der noget mere konkret at bekymre sig for. Et andet fartøj nærmede sig hurtigt nordfra. Det sejlede for hurtigt til at være en fiskerbåd, og den store projektør, der fangede os i mørket, var for kraftig til, at den kunne tilhøre andre end en patruljebåd fra US Navy.

“Hvem er det?” spurgte Melba.

“Den amerikanske flåde, regner jeg med.”

Selv i larmen fra vores to Chrysler-motorer kunne jeg høre Melba synke. Hun så stadig smuk ud, men nu så hun desuden bekymret ud. Hun vendte sig pludselig og stirrede på mig med store, brune øjne.

“Hvad skal vi gøre?”

“Ingenting,” sagde jeg. “Den båd kan indhente os og skyde os i sæk. Det bedste, du kan gøre, er at gå under dæk, lægge dig i seng og blive der. Jeg ordner tingene heroppe.”

Hun rystede på hovedet. “Jeg vil ikke lade dem arrestere mig,” sagde hun. “De afleverer mig bare til politiet og –”

“Der er ingen, der arresterer dig,” sagde jeg og strøg hende over kinden i et forsøg på at berolige hende. “Mit gæt er, at de bare vil kigge os efter i sømmene. Så gør, som jeg siger, og så klarer vi os.”

Jeg trak gashåndtaget tilbage og satte båden i frigear. Da jeg kom ud af styrehuset, fik jeg den blændende projektør i ansigtet. Jeg følte mig som en kæmpegorilla på en skyskraber med patruljebåden kredsende om mig på afstand. Jeg gik om i den svagt skrånende agterstavn, skænkede mig en ny drink og afventede køligt deres visit.

Et minut gik, og så kom en hvidklædt officer om i styrbords side af kanonbåden med en råber i hånden.

“Vi leder efter nogle søfolk,” sagde han til mig på spansk. “De stjal en båd i havnen i Caimanera. En båd som den her.”

Jeg rakte hænderne i vejret og rystede på hovedet. “Der er ingen amerikanske søfolk om bord på denne båd.”

“Har De noget imod, at vi kommer om bord og ser efter?”

Det havde jeg særdeles meget imod, men jeg sagde til den amerikanske officer, at jeg ikke havde spor imod det. Det virkede ikke som nogen god idé at komme med indvendinger. En matros, som bemandede kaliber halvtreds-maskingeværet på den amerikanske båds fordæk, havde det bedste argument for at vinde et skænderi, jeg kunne komme i tanker om. Så jeg kastede en line over til dem, vippede et par fendere over rælingen og lod dem lægge til ved *La Guajaba*. Officeren kom om bord sammen med en korporal. Der var ikke meget at sige om nogen af dem ud over, at deres sko var sorte, og at de så ud, som alle mænd gør, når man fratager dem det meste af deres hår og deres evne til selvstændig handling. De havde håndvåben, et par stavlygter og en vag lugt af pebermynte og tobak, som om de lige havde skilt sig af med deres tyggegummi og deres cigaretter.

“Er der andre om bord?”

“Jeg har en veninde nede i forkahytten,” sagde jeg. “Hun sover. Alene. Den sidste amerikanske sømand, vi har set, er Skipper Skræk.”

Officeren smilede skævt og vippede lidt på fodbalderne. “Gør det noget, hvis vi selv ser efter?”

“Det gør ikke spor. Men lad mig lige se, om min veninde er klædt på til at modtage gæster.”

Han nikkede, og jeg gik fremad og nedenunder. I den fugtigt lugtende kahyt var et skab, et lille natbord og en dobbelt køje indeholdende Melba med et tæppe trukket op til hagen. Indenunder var hun stadig iført bikini, og jeg lovede mig selv at kaste anker, når amerikanerne var væk igen, og hjælpe hende med at tage den af. Der er ikke noget, der giver appetit som havluft.

“Hvad sker der?” spurgte hun frygtsomt. “Hvad vil de?”

“Nogle amerikanske matroser har stjålet en båd i Caimanera,” forklarede jeg. “De leder efter dem. Jeg tror ikke, der er noget særligt at bekymre sig for.”

Hun vendte øjnene mod loftet. “Caimanera. Ja. Jeg kan tænke mig, hvad de har lavet der, de svin. Stort set ethvert hotel i Cai-

manera er et bordel. Byens *casas* har ligefrem patriotiske amerikanske navne som The Roosevelt Hotel. De skiderikker.”

Jeg kunne godt have spekuleret over, hvor hun vidste det fra, men jeg var lidt mere optaget af at stille deres nysgerrighed end af den lille sag om, hvordan de stillede deres seksuelle trang. “Det er det, Eisenhower kalder dominoeffekten. Når visse gutter lægger en ned, kan de godt lide at gøre et stort nummer ud af det.” Jeg pegede med tommelfingeren bagud mod kahytsdøren. “Hør her, de er udenfor. De vil bare kontrollere, at deres folk ikke gemmer sig under sengen eller den slags. Jeg sagde, at det måtte de gerne, når jeg havde tjekket, at du var anstændig.”

“Det kommer til at tage meget længere tid, end det kan synes rimeligt.” Hun trak på skuldrene. “Du må hellere vise dem ind alligevel.”

Jeg gik op på dæk igen og sendte dem nedenunder med et nik.

De sjokkede ind gennem kahytsdøren og blev røde i kammen, da de så Melba ligge i sengen, og hvis jeg ikke havde nydt det syn, kunne jeg måske have overset, at korporalen kastede et blik på hende og derefter kastede endnu et blik på hende, men denne gang ikke af den åbenlyse grund, at hun hørte hjemme på et billede på skottet over hans køje. De to havde mødt hinanden før. Det var jeg sikker på, og det samme var han, og da amerikanerne kom tilbage til styrehuset, trak manden sin overordnede til side og talte dæmpet til ham.

Da deres samtale blev lidt mere ophedet, kunne jeg godt have blandet mig, hvis ikke det havde været, fordi officeren knappede sit pistolhylster op, hvilket foranledigede mig til at gå om i agterstavnen og sætte mig i fiskerstolen. Jeg tror endda, jeg smilede til manden ved maskingeværet, men fiskerstolen lignede og følte sig lige lovlig meget som en elektrisk stol til min smag, så jeg flyttede over på iskassen, der havde plads til tusind kilo is. Jeg forsøgte at virke cool. Hvis der havde været fisk eller is i kassen, kunne jeg såmænd godt være kravlet ned til dem. I stedet tog jeg endnu en slurk af flasken og gjorde mit bedste for at bevare grebet om den tynde line, der holdt sammen på mine nerver. Men det fungerede ikke. Amerikanerne havde kroget i munden

på mig, og jeg følte trang til at springe ti meter op i luften for at forsøge at få den løs.

Da officeren kom om i agterstavnen, havde han en Colt .45 automatpistol i hånden. Og den var afsikret. Den var ikke rettet imod mig, ikke endnu. Den var der bare for at understrege en ting: at der ikke var plads på båden til forhandling.

“Jeg er bange for, at jeg er nødt til at bede jer begge følge med mig tilbage til Guantanamo,” sagde han høfligt, som en ægte amerikaner og som om han slet ikke havde en pistol i hånden.

Jeg nikkede langsomt. “Må jeg spørge hvorfor?”

“Det bliver alt sammen forklaret, når vi kommer til Guantanamo,” sagde han.

Han vinkede to matroser om bord på min båd, og godt det samme, for de befandt sig begge to mellem mig og maskingeværet, da vi hørte et pistolskud fra forreste kahyt. Jeg sprang op og tog mig så i at springe mere.

“Bevogt ham,” råbte officeren og gik under dæk for at undersøge sagen, hvilket efterlod mig med to Colts rettet mod maven og maskingeværet rettet mod min øreflip. Jeg satte mig igen i fiskerstolen, der knirkede som en kædesav, da jeg lænede mig helt tilbage og kiggede op på stjernerne. Man behøvede ikke at være madame Blavatsky for at se, at de ikke varslede godt. Ikke for Melba. Og sikkert heller ikke for mig.

Det skulle vise sig, at stjernerne heller ikke varslede godt for den amerikanske korporal. Han kom vaklende op på dækket og lignede ruder es eller måske hjerter es. Midt på hans hvide skjorte var en lille rød plet, der voksede sig større, jo længere man så på den. Et øjeblik svajede han fordrukkent, og så faldt han tungt om på ryggen. På en måde så han ud, som jeg følte mig.

“Jeg er blevet skudt,” sagde han ret overflødigt.

TO: CUBA, 1954

Det var flere timer senere. Skudofferet var blevet transporteret til hospitalet i Guantanamo. Melba kølede sine høje hæle af i en fængselscelle, og jeg havde fortalt min historie, to gange. Jeg havde to hovedpiner, og kun den ene befandt sig inde i mit kranium. Vi var tre personer i et fugtigt kontor i US Navys banjermesters bygning. Banjermestre var det, US Navy kaldte de søfolk, som specialiserede sig i ordenshåndhævelse og varetægtsfængsling. Politifolk i matrostøj. De tre, der havde hørt min historie, syntes åbenbart ikke bedre om den anden gang. De flyttede deres omfangsrige bagdele på deres utilstrækkelige stole, plukkede små garnstumper og fnuller af deres ulastelige, hvide uniformer og kiggede på deres spejlbilleder i snuderne på deres blanke, sorte sko. Det var som at blive afhørt af en fagforeringsdelegation af hospitalsportører.

Bygningen var stille bortset fra de summende neonlys i loftet og støjen fra en skrivemaskine, der havde samme farve og størrelse som *USS Missouri*, og hver gang jeg besvarede et spørgsmål, og en flådestroemer bankede i tasterne på tingesten, lød det, som om nogen – formentlig mig – fik klippet håret med en stor, meget skarp saks.

Uden for et lille vindue med tremmer for var den nye dag ved at stå op som et blodspor over den blå horisont. Dette var ikke just noget godt tegn, eftersom det, ikke urimeligt, allerede stod klart, at amerikanerne mistænkte mig for at have en meget tættere forbindelse til Melba Marrero og hendes forbrydelser – flertal – end jeg havde indrømmet. Da jeg ikke selv var amerikaner og lugtede kraftigt af rom, havde de tydeligvis ikke særlig svært ved det.

På et lyseblåt formicabord fuldt af kaffefarvede brændemær-

ker efter cigaretter lå et antal chartekker og et par pistoler med mærkesedler bundet om aftrækkerne, som om de var til salg. Den ene var den lille Beretta lommepistol, som Melba havde skudt korporalen med, og den anden var en Colt automatpistol, som var blevet stjålet fra ham flere måneder forinden og brugt til at myrde kaptajn Balart foran Hotel Ambos Mundos i Havana. Sammen med chartekkerne og pistolerne lå mit blå og gyldne argentinske pas, og fra tid til anden tog den flådestrømmer, der ledede forhøret, det op og bladede siderne igennem, som om han ikke helt kunne tro på, at nogen kunne komme gennem livet som borger i et land, der ikke var US of A. Han hed kaptajn Mackay, og foruden hans spørgsmål var der hans ånde at kæmpe med. Hver gang han stak sit fladtrykte, bebrillede hoved hen til mit, blev jeg indhyllet i den sure aura fra hans forfaldne tandsæt, og efter en stund begyndte jeg at føle mig som noget, der var tygget, men kun halvt fordøjet nede i hans yankeeindvolde.

Mackay sagde med slet skjult foragt: "Deres historie om, at De først har mødt hende for et par dage siden, den giver ingen mening. Overhovedet ingen. De siger, at hun var en *chica*, som De havde noget kørende med, at De bad hende sejle med Dem et par uger, og at det forklarer den betydelige sum penge, De havde på Dem."

"Det stemmer."

"Og dog siger De, at De næsten ingenting ved om hende."

"I min alder er det bedst ikke at stille for mange spørgsmål, når en køn pige indvilger i at rejse en tur sammen med en."

Mackay smilede stramt. Han var omkring tredive, for ung til at have megen forståelse for en ældre mands interesse for unge kvinder. Han havde en vielsesring på sin fede finger, og jeg forestillede mig en kernesund pige med permanentfrisur og en røreskål under sin buttede arm ventende på ham hjemme i en af statens byggesætsbebyggelser på en trøstesløs flådebase.

"Skal jeg fortælle Dem, hvad jeg tror? Jeg tror, De var på vej til Den Dominikanske Republik for at købe våben til oprørerne. Båden, pengene, pigen, det hele passer sammen."

"Jeg forstår godt, De synes om ligningen, kaptajn. Men jeg er

en respektabel forretningsmand. Jeg er ret velhavende. Jeg har en dejlig lejlighed i Havana. Et job på et hotelcasino. Jeg er ikke lige typen, der arbejder for kommunisterne. Og pigen? Hun er bare en *chica*.”

“Måske. Men hun har myrdet en cubansk politimand. Og havde nær myrdet en af mine folk.”

“Måske. Men har De set mig skyde nogen? Jeg har ikke så meget som hævet stemmen. I min branche er piger – piger som Melba – de er et af frynsegoderne. Hvad de laver i deres fritid –” Jeg tøvede et øjeblik for at finde det bedste udtryk på engelsk. “Kommer ikke mig ved.”

“Det gør det, når hun skyder en amerikaner på Deres båd.”

“Jeg vidste ikke engang, at hun havde en pistol. Havde jeg vidst det, ville jeg have smidt den over bord. Og måske hende med. Og hvis jeg havde haft nogen anelse om, at hun var mistænkt for at myrde en politimand, ville jeg aldrig have inviteret señorita Marrero til at komme ud og rejse sammen med mig.”

“Lad mig fortælle Dem noget om Deres kæreste, mister Hausner.” Mackay undertrykte en bøvs, men ikke tilstrækkelig godt for mit velbefindende. Han tog brillerne af og åndede på dem, og på en eller anden måde splintredes de ikke. “Hendes rigtige navn er Maria Antonia Tapanes, og hun var prostitueret i et *casa* i Caimanera, hvor det lykkedes hende at stjæle en pistol, som tilhørte korporal Marcus. Det var derfor, han genkendte hende, da han så hende på Deres båd. Vi har en kraftig mistanke om, at mordet på kaptajn Balart var bestilt af oprørerne. Faktisk er vi mere eller mindre sikre på det.”

“Det finder jeg meget svært at tro på. Hun har på intet tidspunkt talt politik med mig. Hun virkede mere interesseret i fest og farver end i revolution.”

Kaptajnen åbnede et af chartekkerne foran sig og skubbede det over til mig.

“Det er mere eller mindre sikkert, at Deres lille veninde har været kommunist og oprører i et godt stykke tid. Ser De, Maria Antonia Tapanes tilbragte tre måneder i det nationale kvindefængsel i Guanajay for sin deltagelse i påskedagssammensvær-

gelsen i april 1953. Og i juli sidste år blev hendes bror, Juan Tapanes, dræbt under angrebet på Moncadakasernen, ledet af Fidel Castro. Dræbt eller henrettet, det står ikke klart. Da Maria kom ud af fængslet og hørte om sin brors død, tog hun til Caimanera og arbejdede som *chica* for at skaffe sig et våben. Det er meget udbredt. Hvis jeg skal være helt ærlig, bruger ganske mange af vores folk deres våben som betaling for sex. Så melder de bare våbnet stjålet. Der var også vidner. En kvinde, som svarer til beskrivelsen af Maria Tapanes, skød ham i ansigtet. Og derpå i nakken, da han lå på jorden. Måske havde han fortjent det. Hvem ved? Hvem interesserer sig for det? Jeg ved kun, at korporal Marcus er heldig at være i live. Hvis hun havde brugt Colten i stedet for den lille Beretta, ville han være lige så død som kaptajn Balart.”

“Klarer han den?”

“Han overlever.”

“Hvad sker der med hende?”

“Vi er nødt til at overgive hende til politiet i Havana.”

“Jeg kan tænke mig, at det netop var det, hun var bange for. Grunden til at hun skød korporalen. Hun må være gået i panik. De ved godt, hvad de vil gøre ved hende, ikke?”

“Det kommer ikke mig ved.”

“Det burde det måske. Måske er det det problem, I har på Cuba. Hvis I amerikanere kiggede lidt nøjere på de mennesker, der styrer dette land –”

“Måske skulle De interessere Dem lidt mere for, hvad der sker med Dem.”

Det var den anden officer, som talte nu. Jeg havde ikke fået hans navn at vide. Det eneste, jeg vidste om han, var, at der faldt skæl ned, hver gang han kløede sig i nakken. Alt i alt havde han ganske mange skæl. Selv på hans øjenvipper sad der små hudflager.

“Det gør jeg nok ikke,” sagde jeg. “Ikke længere.”

“En gang til?” Manden med skællene holdt op med at kradse sin hovedbund og inspicerede sine negle, inden han panderynkende så på mig.

“Vi har været det her igennem hele natten,” sagde jeg. “I stil-

ler hele tiden de samme spørgsmål, og jeg giver jer hele tiden de samme svar. Jeg har fortalt jer min historie. Men I siger, at I ikke tror på den. Og det er rimeligt nok. Jeg kan godt se hullerne i den. I er trætte af det her. Jeg er træt af det her. Vi er alle sammen trætte af det her, men jeg har ikke tænkt mig at bytte min historie ud med en anden. Hvad skulle meningen være med det? Hvis den lød bedre end den oprindelige, ville jeg have brugt den fra starten. Så nu står sagen sådan, at jeg ikke kan se meningen i at fortælle jer en nu. Og siden jeg ikke har tænkt mig at gøre det, så kan jeg godt forstå, at I tror, at jeg er ligeglad med, om I tror mig eller ej, for det ser ikke ud til, at der er noget, jeg kan gøre, som vil overbevise jer. På en eller anden måde har I allerede besluttet jer. Sådan er det med pansere. Tro mig, jeg ved det, for jeg har selv været panser. Og eftersom jeg nu er ligeglad med, om I tror mig eller ej, så ville det være helt rimeligt, hvis I når til den konklusion, at jeg åbenbart ikke interesserer mig for, hvad der sker med mig. Det gør jeg måske og måske ikke, men det ved kun jeg, og så er det op til jer selv at afgøre det, mine herrer.”

Betjenten med skællene kradsede lidt mere, hvilket fik lokalet til at ligne et snelandskab inde i en lille glaskugle. Han sagde: “De snakker ret meget af en mand at være, som ikke siger ret meget, mister.”

“Sandt nok, men det er med til at holde knøjernene væk fra mit ansigt.”

“Det tvivler jeg på,” sagde kaptajn Mackay. “Det tvivler jeg meget på.”

“Jeg ved det. Jeg er ikke så køn at se på mere. Men det burde bare gøre det lettere for jer at tro på mig. I har set pigen. Hun kunne give enhver sømand stådreng. Jeg var taknemmelig. Hvad er det for et udtryk, I har på engelsk? Man skuer ikke given hest i munden. Og det burde De heller ikke gøre, kaptajn. I har ingenting på mig og en masse på hende. I ved, hun skød korporalen. Det er selvindlysende. Og det begynder først at blive kompliceret, når I prøver at hænge mig op på at være indblandet i en oprørssammensværgelse. Mig? Jeg så frem til en dejlig ferie med masser af sex. Jeg havde mange penge med, fordi jeg

havde tænkt mig at købe en større båd, og det er der ingen lov, der forbyder. Som jeg allerede har sagt, har jeg et godt job. Jeg har en fin lejlighed på Malecón i Havana. Jeg kører i en nyere Chevy. Og hvorfor skulle jeg sætte alt det over styr for Karl Marx og Fidel Castro? I fortæller mig, at Melba eller Maria, eller hvad hun hedder – at hun er kommunist. Det vidste jeg ikke. Måske skulle jeg have spurgt hende, men jeg foretrækker altså at snakke frækt i sengen, ikke at snakke politik. Hvis hun vil gå rundt og skyde politifolk og amerikanske søfolk, så mener jeg, at hun skal i fængsel.”

“Ikke videre chevaleresk af Dem,” sagde kaptajn Mackay.

“Chevaleresk? Hvad betyder det – chevaleresk?”

“Galant.” Kaptajnen trak på skuldrene. “Belevant.”

“Åh, *cortés. Caballerero*. Jeg er med.” Jeg svarede med et skuldertræk. “Og hvordan ville det lyde, tænker jeg? At hun bare prøvede at beskytte mig? At hun bare er et barn? At tøsen har haft en hård barndom? Godt. Hvis det gør nogen forskel, så tror jeg faktisk, at pigen var bange. Som jeg allerede har sagt, så ved I godt, hvad der vil ske med hende, når I overlader hende til det lokale politi. Hvis hun er heldig, lader de hende beholde tøjet på, når de sender hende rundt i cellerne i arresthuset. Og måske vil de nøjes med kun at piske hende med oksehudspisken hver anden dag. Men det tvivler jeg på.”

“De lyder ikke alt for rystet over det,” sagde betjenten med skællene.

“Jeg vil bestemt bede for hende. Måske vil jeg ligefrem betale for en advokat. Erfaringen siger mig, at penge er mere effektivt end bønner. Herren og jeg kommer ikke så godt ud af det, som vi har gjort.”

Kaptajnen fnøs.

“Jeg bryder mig ikke om Dem, Hausner. Næste gang jeg taler med Herren, vil jeg lykønske Ham med Hans gode smag. De har et job på National Hotel? Skråt op. Det skide hotel har jeg heller aldrig brudt mig om. De har en fin lejlighed på Malecón? Jeg håber, der kommer en orkan og udsletter den, din argentinske pikslikker. De er ligeglåd med, hvad der sker med Dem? Det samme er jeg, makker. For mig er De bare en af de her syd-

amerikanske sortsmuskere med en stor kæft. Kan De ikke finde på en bedre historie? Så er De dummere, end De ser ud til. De har selv været panser? Jeg gider ikke høre om det, røvhul. Det eneste, jeg vil høre fra Dem, er en forklaring på, hvorfor De hjalp en morder med at flygte fra den her skide ynkelige ø, De kalder Deres hjem. Bad nogen Dem om en tjeneste? Hvis nogen gjorde, vil jeg have et navn. Var der nogen, der præsenterede jer for hinanden? Så vil jeg fandeme have et navn. De fandt hende på flisen? Så giv mig navnet på den skide gade, røvhul. Snak eller sid inde, makker. Snak eller sid inde. Vi tog på fisketur i aften, og vi fangede Dem, Hausner. Og jeg har tænkt mig at smide Dem ind i mit isskab, indtil De fortæller mig alt, hvad jeg vil vide. Snak eller sid inde, og jeg smider den skide nøgle væk, indtil jeg er overbevist om, at der ikke er én oplysning tilbage i Deres løgnagtige krop, som De ikke har brækket ud på gulvet. Sandheden? Jeg er pisseligeglåd. Vil De ud herfra? Så giv mig nogle enkle, ligefremme fakta.”

Jeg nikkede. “Nu skal De få et. Pingviner lever næsten udelukkende på den sydlige halvkugle. Er det enkelt nok?”

Jeg vippede stolen op på bagbenene, hvilket var min første fejltagelse, og smilede, hvilket var min anden. Kaptajnen var forbløffende hurtigt på benene. Det ene øjeblik stirrede han på mig, som var jeg en slange i en barnevogn, det næste hylede han, som om han havde hamret sig over tommelfingeren, og inden jeg nåede at tørre smilet af ansigtet, var han over mig og sparkede stolen væk under mig for så at gribe fat i mit jakkerovers og løfte mit hoved op fra gulvet bare for at kunne banke det ned i det igen.

De to andre greb ham i hver sin arm og forsøgte at slæbe ham væk, men derved fik han benene fri, så han kunne trampe mig i ansigtet som en, der forsøger at slukke en brand. Ikke fordi det gjorde ondt. Han havde en højrehånd på størrelse med en basketball, og jeg havde ikke følt noget særligt, siden den fik kontakt med min hage. Summende som en elektrisk ål blev jeg liggende og ventede på, at han skulle holde op, så jeg kunne vise ham, hvem der i virkeligheden styrede dette forhør. Da de fik sat en ring i hans spidse næse og trukket ham væk, var jeg

stort set klar med min næste kvikke bemærkning. Jeg havde nok også fyret den af, hvis ikke det var for det blod, der strømmede ud af min næse.

Da jeg var stensikker på, at ingen ville slå mig ned igen, kom jeg op fra gulvet og sagde til mig selv, at når de slog mig igen, ville det være, fordi jeg for alvor havde fortjent nogle tæsk, og at det ville være det værd.

“At være betjent minder meget om at lede efter noget interessant at læse i avisen,” sagde jeg. “Når man har fundet det, kan man roligt regne med, at der er meget, der har smittet af på ens fingre. Før krigen, den sidste krig, var jeg panser i Tyskland. En ærlig panser oven i købet, selv om jeg ikke regner med, at det siger jer aber ret meget. Civilbetjent. Kriminalmand. Men da vi invaderede Polen og Rusland, gav de os grå uniformer på. Ikke grønne, ikke sorte, ikke brune, *grå*. Feltgrå, kaldte de dem. Det fine ved feltgrå uniformer er, at man kan rulle sig i skidt hele dagen og stadig se smart nok ud til at gøre honnør for en general. Det var den ene grund til, at vi gik med dem. En anden grund var, at vi kunne gøre det, vi gjorde, og alligevel mene, at vi overholdt visse standarder – så vi kunne holde ud at se os selv i øjnene, når vi stod op om morgenen. Sådan lød teorien. Temmelig dumt, ikke? Jeg ved det. Men ingen nazist var nogen sinde så dum at sætte os til at gå i hvid uniform. Ved I hvorfor? Fordi en hvid uniform er svær at holde ren, ikke? Jeg beundrer jer skam for at være modige nok til at gå i hvidt. For lad os se det i øjnene, mine herrer, alting kan ses på hvidt. Især blod. Og sådan som I opfører jer? Så er det en stor ulempe.”

Instinktivt kiggede alle tre ned på det blanke lærred, som var deres ulastelige, hvide uniformer, som om de så til deres lynlåse, og da var det, at jeg samlede en næsefuld blod i hånden og gav dem det glatte lag som en anden Jackson Pollock. Man kunne sige, at jeg ønskede at udtrykke mine følelser snarere end blot at illustrere dem, og at min grove teknik med at slynge mit eget blod gennem luften simpelthen var en måde at erklære mig på. Under alle omstændigheder lod de til at forstå præcis, hvad jeg prøvede at sige. Og da de var færdige med at gennembanke mig og smed mig i en celle, mærkede jeg en lille tilfredsstillelse ved

at vide, at jeg omsider i sandhed var moderne. Jeg ved ikke, om deres blodplettede, hvide uniformer var kunst eller ej. Men jeg ved, hvad jeg synes om.